

T. C.
TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ATATÜRK KÖY HİZMETLERİ Araştırma Enstitüsü
Müdürlüğü Yayınları

Genel Yayın No. : 10
Rapor Serisi No. : 6

TRAKYA BÖLGESİNDE ŞEKER PANCARININ
ÜRETİM GİRDİLERİ VE MALİYETİ

Erol ÖZKAN
Ziraat Yüksek Mühendisi

KIRKLARELİ - 1987

6. ÖZET

Bu araştırma KÖY HİZMETLERİ tarımsal yatırım projeleri hesaplamalarında yararlanılacak verilerin sağlanması ve sulu koşullarda şeker pancarının üretim maliyetlerinin saptanması amacıyla ele alınmıştır.

Araştırma 1983-1985 yılları arasında 3 yıl süreyle, Trakya'da bölge düzeyinde olmak üzere toplam 29 işletme parselinde, 225.5 dekar alanda yürütülmüştür. Araştırmaya alınan tarlalar bölgenin hakim büyük toprak grupları olan kalkersiz kahverengi, kalkersiz kahverengi orman ve vertisol topraklar üzerinde yer almaktadır.

Araştırmanın yürütülmesi sırasında veriler kayıt ve anket yöntemi ile toplanmıştır. Analiz ve değerlendirmede işletme giderleri tek ürün bütçe analiz yöntemi ile, üretim giderleri alternatif maliyet unsuru yöntemi ile saptanmış; aritmetik ortalama ve % lerden yararlanılmıştır.

İşletmeler seçilirken, daha ekim yapılmadan önce, bölgenin değişik kesimlerindeki köylere gidilerek tarımda teknik yöntemleri uygulamaya çalışan ve kayıtları tutabilecek özelliikteki gönüllü çiftçiler, kayıtçı çiftçi olarak saptanmıştır. Saptanan bu çiftçilerin araştırma konusu ürün olan şeker pancarını ekecekleri birer tarlaları bir işletme kabul edilerek, kendilerine iş kayıtları formu verilmiş ve kayıtların tutulması öğretilmiştir.

Şeker pancarının ekiminden hasat ve taşımaya kadar tüm üretim dönemi boyunca, özellikle tarımsal işlemlerin yoğun olduğu dönemlerde olmak üzere, değişik zamanlarda işletmelere gidilerek işgücü ve tarımsal girdi kullanımı kayıtları kontrol edilmiştir. Aynı zamanda üretimde kullandıkları tohum, gübre, ilaç miktarları ile hasatta ürün miktarı belirlenmiştir. Ancak çiftçinin uyguladığı tarım tekniğine kesinlikle etkide bulunulmamıştır.

Üretim dönemi sonunda işletmelerden toplanan iş kayıt formlarındaki iş güçleri ayırım çizelgelerine işlenmiş, tartılı ortalama ve yüzdeler kullanılarak birim alana düşen girdiler belirlenmiştir. Bu fiziksel girdiler bölgesel rayiçlerle değerlendirilmiş ve diğer tarımsal üretim girdileride değerlendirmeye alınarak dekara maliyetler bulunmuştur.

Aşağıda özetlenen araştırma bulgularından öncelikle tarımsal yatırım projelerinin değerlendirilmesinde, üretim planlaması çalışmalarında ve araştırma konusu ürün olan şeker pancarının taban fiyatının saptanmasında yararlanılabilir.

Araştırma konusu ürün şeker pancarının üretimine ilişkin olarak bulunan işgücü girdileri, verim, maliyet ve oransal kâr (GSÜD/Maliyet) şöyledir :

İnsan işgücü gereksinmesi	96.52 sa/da
Makina işgücü gereksinmesi	2.28 sa/da
Verim	5 173 kg/da
Değere maliyet(1986 yılı fiyatı ile).....	78 709.05 ₺
Kilogram maliyet (1986 yılı fiyatı ile)..<	15.21 ₺
Oransal Kâr	1.05

7.SUMMARY

PRODUCTION COSTS AND INPUTS OF SUGAR BEET IN THRACE REGION

The objectives of this study were to determine the costs and levels of utilisation of inputs of production for sugar beet, under actual farming conditions during the period of 1983-1985. The research was carried out in Thrace region.

The procedures as applied by the selected farmers in each phase of the production process were observed and noted employing the single crop budgetary technique. The data thus obtained were used to calculate the level of utilisation of each input (i.e., labour, machinery, seed, fertilizer and herbicide) and total cost per decare.

The average of results were as follows:

Man power	96.52 h/da
Machine power	2.28 h/da
Yield	5 173 kg/da
Cost (by 1986 prices).....	78 709.05 TL/da, 15.21 TL/kg
Relative profit	1.05
Fertilizer.....	20.12 kg/da N, 20.39 kg/da P ₂ O ₅ , 1.83 kg/da K ₂ O

The use of machinery was concentrated on the cultivation and transportation of the crop, while the use of labour was concentrated on the hoeing, irrigation and harvesting of the crop. The single most important cost item is the harvesting and the rent of land.